

Latweeschu Awises.

Nr. 21.

Zettortdeenâ 24. Mei

1856.

Karra- un meera-sinnas.

Awises lassam ka muhsu augstais Kungs un Keisers no Pehterburgas isbraukuschi un pufszekel tschetros Maskawâ atmakuschi. Tai paschâ deenâ us pufszdeenu aisbraukuschi us Warschawu, fur ilgaki palikschocht un tad arri muhsu Jelgawu un Rihgu apmekleschoht. Ar leelu gaidischanu un firdspreeku Winnus nu gaidam Jelgawâ 23schâ Meijâ. 24tâ Meijâ Winni palikschocht pee mums un tad eeschocht us Rihgu, fur wissi jaldati, kahdi 30 tuhktoschi woi wairak no-gabhjuschi Winnus gohdinaht.

Jelgawneeki ar firdspreeku un lusti taifahs sawu nihtu semmes-tehwu zil spehdami gohdam fanent un pateikt par to leelu laipnibu un mihlestibu, ka Keisers nahk us muhsu semmiti un pilfatu un Sawu augstu waigu mums dohd redseht. Itt no firds pateiksim Winneem par tahdu schelastibu, un ka Winni Saweem laudim mihlo dahrgo meeru dahwinajuschi. Tai Winneem patiktu muhsu mihlestibas un gohda parahdischanas, kaut gan ne spehjam til baggatas isdoht, ka firds gan us to neffahs un labpraht gribbetu doht. Winnu behrnu ustizziga mihlestiba lai buhtu muhsu semmes-tehwam jo patihkama dahwana. — Dsirdam, ka Winni muhsu Jelgawas leelâ pilli buhschoht kohrtelâ un Kasinâ (Mitteruhse) buhschoht balles. — Muhsu zeenigs Gubernatera Kungs pils preekschâ, fur libdschim bijuse dsilla dumbra, itt nejauka weeta un malkas plazzis, kas gan ne peeclahjabs buht paschas lepnaš pils preekschâ, scho leelu celeiju pildijuschi un taishjuschi itt jauku jaumu dahrsu pilfatneekem to pazereetees. Zapreezajabs zil ahtri un jauki scho nelahgu purwi pahrtaihuschi par glihtu dahrsu ar pukkehni un stahditeem kohkeem.

Bet arri gohds un pateiziba jadohd teem gohdigeem Krohna fainneekem un semneekem no Jelgawas aprinka, kas us pirmo luhgschanu atskrehjuschi ar saweem sirgeem un laudim un dauds tuhktoschus wesumus ar schaggareem, akminceem un ar semmi atweddujuchi, eegahjuschi schinni dsillâ celeijs, un to pildijuschi, ta ka to jauku dahrsu warreja us-taishit. Teem warr buht par to buhs tas gohds, ka muhsu mihla augsta semmes-tehwa azzis us to preezigi luhkofs un Winnu kahjas tur pastaigabs, un Winni dabbuhs dsirdeht, zil gohdigi muhsu Latweeschu semneeki te darrijuschi, peeekreedami klaut un peeepalihdsedami tur, fur kahdu teizamu darbu warr padarriht. — Bet kad warr saprast zil tuhktoschu zilweku tai gohda deenâ buhs un speedisees ar speeschanu us pils schauru zeltu, gribbedami redseht sawa mihla Keisera augstu waigu, tad gan warretu gadditees, ka ar to leelu speeschanohs un druhsmu laudis aismirstu, ka te tas jaunais dahrs, un speesdamees te gribbetu eet, — un ta nomaitatu to dahrgu weetu. Tadeht ikkats gohda zilweks luhdsjabs, lai jelle ne weens sawa preeka ne peemirst, ka laudis ar druhsmu pa dahrsu staigajohht to neschehligi famihditu un nopohstihu. Tai tadeht tur labbaki ne weens bes sinnas ne-eet, bet paleek us pils dambja un zelta.

Sprantschu Keisers meeru ar mums faderrejis nu subta par sawu weetneeku to Gramu Morneju, sawu mihlatu Ministeru, us Pehterburgu. Schim par stahiti ees un buhs libds 33 augsti Waldischanas-Kungi un Generalki un kahdi 80 baggati gehrbti fullaini. Tahdu leelu stahiti taifa, gribbedami parahdiht, zil lohti tee muhsu Keiseru un semmi gohda. Arri Galenderi, Sardinjeri un Turki taifahs sawus weetneekus nu atkal us Pehterburgu subtitht un tur turreht, ka

jaw meera laika darra. Prohti tad ifkatrai walsti stahw sawi ihpaschi weetneeki jeb Ministera-Kungi pee ifkatra fweſchu ſemmu walbineeka.

Muhsu Kunga un Keiſera augſta mahte un wezza Keiſereene Alekſandra Weodorowna un Keiſera augſtais brahlis, Leelwirſtis Mikael's Nikolajewitſch, 10ta Meiſa nobraufuſchi Bruhſchös Krensbergè un no turrenès brauks us Berlini. Augſta Keiſereene neweffela buhdama ſcho waſſar' Wahzjemmè ees maſgatees weffelibas awotòs. — Urri laſſam ka ta nelaita farra-leelkunga un Keiſera weetneeka Pohlòs, Paſkewitſcha atraitne, taggad Berlinè nomirruſe un ar leelu gohdu glabbata. Steigufees ſawam laulatam draugam ahtri pakkal, jo tiffai ſchinni gaddà ſchis nomirris.

Laſſam, ka Gulenderi un Sprantschi ar Turku Keiſeru norunnajuſchi, lai winnu ſaldatu leels pulks puſs gaddu wehl paleek Turku ſemmè, jo te eet par daudj traffi un Turku Keiſers manna, ka weens pat's neſpehſchoht ſawus laudis ſawaldiht. Tee nitni un traffi, ka kriſtiteem zilwekeem, ko lamma par funneem, nu effoht dohtas tahdas paſſas rektes un teefas ka teem Turkeem. Par to nu iſzehahs mallu mallàs dumpis un warras darbi prett kriſtiteem. Kahdà Turku pilſatà kriſtiths zilweks bijis teefas. Turki negribbejuſchi kriſtitus zilwekus peenent par leezineekeem, bet bij japeeneem. Par to iſzehlees dumpis. Iſdſinnuſchi to ſuhdjeju no teefas, dauſidami tam ſkrehjuſchi pakkal us winna nammu, to nammu eededſinajuſchi, zilwekeem ne ſahwuſchi iſglahbtees un tà ſadedſinajuſchi to wihru ar wiſſu ſeerwu, ar 2 behrneem un 2 kalpeem! Ko lai darra ar tahdeem nitneem Kriſtus cenaidneekeem.

No Londones rakſta, ka te ſahkuſchi buhweht leelu laſareti, 1400 pehdas garru, kur kahdu pahrs tuhſtoſchu ſlimmo gribboht kohyt. Schi ehla maſfaſchoht puſſohtru miljonu dahlderu. Schinni warrenà pilſſehta mahjo puſſtreſchu miljonu zilweku, tadehl tahs eelas lauſchu tà peebahſtas, ka newarroht nei gohdam eet nei braukt. Tad nu Gulenderi iſgudrojuſchi un gribboht taiſiht ſem m è appalſch tahm leelakahm eelahm jaumas plattas

eelas, ir diſſes zellus kur ar damprattem warrehs braukt. Tad irr meifteri, bet tad arri buhs maſſas bes ſinnas daudj.

Sprantschu ſemmè neganti un ilgi lijis; tad nu Imà Meiſa nakti pee Rodores zeema Dordognes aprinki kalns eegrimmis ſemmè, kahdu 400 puhraweetas leels. Bijis leels dahras wihna kalns un baggati apkohpta ſemme! — Gulenderu ſemmè kur to ſwehtu deenu itt ſt ipri ſwehti un naw brihw ſchenkes wallam turreht, nedj ammatneekeem ſtrahdaht, nedj kahdu trohſſni us eelahm darriht, leelà walſts runnas deenà iſzehlees leels ſtrihdiſ par to, woi ſwehdeenà wehlehts leelòs pilſata dahrjòs ar muſihki ſpehleht woi ne. Tà bij ſahkuſchi darriht un daſchà leelà dahrjà pa 50 ir 100 tuhſtoſcheem zilwekeem bijuſchi to muſihki klaufitees. Nu gribb zitti to aiſleegt, bet zitti atkal par nakti to gribb, ſazzidami, ka muſihkis ne effoht nekahds launums nedj grehka preeks. Gohdam klaufidamees ir ſwehta deenà ar to warroht laiku pakaweht. Jo Deewa nammòs taiſoht muſihki no wezzu wezzu laikeem lihdi ſchai deenai. Zitti atkal to ſinn iſrahdiht zittadi un ka ne peeſlahjotees kriſtiteem zilwekeem ſwehtdeenà muſihki klaufitees. Nedschs kahdam paliks wirſrohta. —

— 3.

Zilweku mihletais.

Keiſers Alekſanders tas Birmais, ka wiſſà paſaulè irr ſinnams, bij no ſirds paſemmigs un mihligs wahròs un darbòs. Kahdu reiſi pa plattu Kreewu-ſemmi brauzoht, gaddijahs ka pee winna karihthes notifke waina, un to waijadſeja iſlahpiht ſemneeku mahjäs zellmallà kur bij ſmehdès. Namehr tur wahgus iſlahpija, Keiſers weens pat's gabje tahlak prohjam. Zekà peegahje pee winna wezza ſeerwina, kaſ praſſija, woi tas peederroht pee Keiſera laudim. Wiſch mihligi atbildeja, ka pee teem peederroht gan. „Nu tad — ſazzija ſeerwina — juhs warrbuht mammim effat atneſſuſchi grahmatu un nandu no manna dehla kaſ Behterburgà irr.“ — „Kaſ tad irr

tawo dehts?" Keisers prassija. — „Al, woi juhs to ne pashtat? tas irr tas Zwans, Keisera pils kraht-kurrinatais; taggad fur es pee wezzuma deegahjusi, winsch man ifgaddus ko atstelle no sawa lohna. Nu es dabbujusi dsirdeht, ka muhsu mihlais Keisers pats braufschobt pa scho zellu; tad es gan ta dohmaju ka mans Zwans, kahdeem no teem Keisera kungeem to naudu preeksch mannim buhs libds dewis, un warrbuht juhs paschi tas effat.

Keisers pasmehjabs un tai likke naschti eet us to mahju fur karrichte stahwoht pee durwim, lai peeteizabs pee ta generala furra wahrdu tai usdewe, un lai no ta prassobt to naudu ko Zwans atstellejis. Wezzite pateize, un kamehr ta steidschus us to mahju, Keisers, tai gahje pakkala. Kad ta to generalu bij atraddusi, tad winnu luhdse, lai schai dohdobt ko Zwans tai atstellejis. Generals, kas no wiffas tabs leetas neko ne sinaja, dohmaja ka ta ne effobt pee pilna prahta, un patlabban to gribbeja isdsiht pa durwim. Tai pascha azzumirkli durwis atdarrijabs, un Keisers istabba ee-eedams generalam mette ar azzim un wehleja, lai seeminai ismaksajocht tohs fints rubelus ko Zwans atstellejis.

Kamehr generals naudu us galda isfkaitija, seewina sasitte sawas rohtas isfaukdamees, til dauds naudas winnas Zwans newarrejis pelnist ar taisnibu; schi tadeht to nemaj nenemschoht. Generals tai atbildeja, Keisers pirms isbrauzis no mahjahm, wiffus sawus fullainus, arri Zwanu effobt apdahwinajis, un Zwans laikam wiffu sawu dahwanu mahtei effobt atstellejis. Tad ta wezzite eesahze noraudatees un sawu Keiseru swehtiht isfaukdamees, ta nu labpraht gribboht nomirt, ja tilween weenreij sawu scheligu Keiseru Aleksandru warretu dabbuht redseht. Tas gahje generalam pee firds, un us Keiseru rahdidams tas sazzija: „Mihla mahte, Deews tawu wehleschamu irr pakkaujis; schi tu warri patte sawam Keiseram pateikt. Sewina no-mettabs pee sawa waldineeka kahjahm, newarredama rummaht no raudahm. Laipnigs Keisers

to uszehle mihligi, un soblijabs par winnas Zwanu gahdaht, tapat ka schis labs dehts libds schim par sawu wezzu mahti gahdajis.

F. S—g.

No Krimmes.

Behz faderreta meera Krimme wirsneekem bij wehlehts eet sehrst pee cenaidneekem. Leels pulks Gulenderu wirsneeku bij eedohmajees eet Kreewu lehgeri. Bij ja-eet pahr Tschernajas uppi, kas ispluhduse un ne bij ne tilta ne laiwas. Gudrs, stiprs, plezzohts Sardinjeru jaldats usnehmahs libds johstai pa uhdeni brist un neschus wiffus pahrnest bet tiklai weenu weenigu kapeiku nehmis no ifkatra wirsneeka. Par to lehtu maksu isbrihnodamees un to arri apfmeedami wiffi likkuschees pahrnest pahr uppi. Te nu libds wehlejam wakkaram islustejuschees un aplawejuschees pee Kreeweem, lehgeri sahkt taurus puhst un bungoht, lai ifkats nahk mahjas un eet gulleht sawa telti. Nu saskreen wiffi wirsneeki pee uppes un brehz lai nu til steidsotees tohs nest pahri. Bet gudrais Sardinjeris ne leekahs ne dsirdobt. Nu sahkt bahrtees, lahdeht, beidoht luhgschus luhgtees, lai til nefs pahri. Schis pasmeedamees atbild: „Kas dahldereri dohs — to nessichu — bes tam ne buht ne.“ No lai nu darra! Dahlderis bij jadohd — un nu apfmeetam Sardinjeram rubli ka dubti, ka peetruhke kullas fur eebahst. E fur gudrineeks!! —

S—z.

Sweschas semmes sinnas.

No Kihnas walts, Ahfija raksta, ka eeksch Kantones pilsata leels ugguns grehts bijis, fur libds 200 nammi nodeggusch. Ugguns effobt no apteeka zehlfuees. —

No Asijas raksta, ka ta skahde, ko ta semmes trihzeschana Jed dus pilsata, Japaneru semme padarrijuse, effobt dikti leela. 100 tuhstoschi nammi, 54 Deewa nammi effobt sakrittusch, un kahdi 30 tuhstoschi zilwekt sawu nahwi

atradduschi. — Arridsan ugguns tad iszehlfusees no wissahm pilsata mallahm un wissu aprijuse. Simodas pilsata, kas 60 juhdses no Jeddus, effoht arri semmes trihzeschanu mannijuschu.

No Amerika's raksta, ka tur 30ta Janwari karra-luggis „Kozadors“ wahrda nogrimmis. No trem 358 zilwekem, kas tur wirsa bijuschu, tif 43 effoht isglahbuschees. Zitti wissi effoht no-slibkuschu. —

No Rohmas raksta, ka Pahwests pats Sprantschu Keiserenei, pehz tam, ka ta feschas nahkusi, no selta skunstigu taistu rohji ar dahrgem afmineem isrohtatu nosubtijis — par dahwanu. —

No Spanjeru semmes raksta, ka ta Spanjeru kehneene, ka ifgaddus ta arri schogadd leela peektdeenâ 8 launadarritajem dshwibu schinkojuse! —

No Nirnbergas Wahzemmê, raksta tai 17ta Merz, ka tur no wakkara pusses leels bars wahrnu — kahdi 13 lihds 14 tuhstoschas atskrehjuschas. — Arri zittâ weeta dauds wahrnas mannijuschu atskreijam.

No Sprantscheem raksta, ka tai deenâ, kad to meeru Parihse paraktija — tam Sprantschu presidentam pee ta salla meera-galda — Gramam Walewskim effoht meitina peedsimmuse, fo tas par Treni (tas irr: „meers“) lischocht kristiht. E. F. S.

L u h g f c h a n a.

Za kahdam buhtu ta zittahrtiga Apprikku nere-dsiga Indrika jauka dseefma par brihwibu, kas gan nekad naw drikketa un sahlahs ta:

Gohds Deewam, gohds muhs' Keiseram,

Muhs' Tchwam Aleksandaram &c. &c.

tad tahdu zilweku firsnigi luhdsu, scho dseefmu Latweeschu awises doht nodrikkeht.

A. Spahg.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Labs kalleis warr dabbuht no Jahneem 1856 Dohbeles pilsata Pastes darbu un smehdi ar dshwofchanu. Kas scho weetu gribb peenemt, lai peeteizahs Dohbeles pates-uammâ jeb pee Kreizberga. 1

Kattikles (pee Kuldigas) Jannaraju fainneefam no gammibas nosagts nakti tai 29ta Aprili firgs ar gaischu breeschu spalwu, — ne ihsti bruhns, ne ihsti dielstens, ar melnu kypu asti, bes zittahm simehm, mas no anguma, kahdus 20 rub. wehris, 7 gaddu wejs. Kas par scho firgu warrehs taifnu doht dabhuhs pe-nahlamtu pateizibas maksu. 2

Mehdencefam (sedleneefam) Walteram no Kursemmes Krohna-muischas Wihnschenkes Wahrnu-krohga salla-zettortdeenâ schinni gaddâ no schenkes istabas isfagta mehschaumes pihpe ar sudrabu apkalta un ar lihfu garru sudrabu schwamdohji pee ihfa tschibbuka. Kas gabdahs ka scho pihpi warrehs atdabbuht, tas dabhuhs 1 sudr. rubult. 1

S i n n a.

Mihlais J. G. Kronstätt. Baldees, par to nandu un juhsu firsnigahm pateizibahm. Lai Deews juhsu drauditti apwehti ar jaunu gannu. Karra laika mehs juhs daudstahrt ar behdahm effam peeminnejuschi. Deews un Keisers lai irr teitti, ka nu juhsu bailes pagallam.

Zitti mums labpracht fuhra tahdus rakstus preefsh Awischn, kas zittus, — ihwaschi fewischkus, — warretu eelaitinaht, tohs isfobbodami, woi arri no ka strihdis un eenaid's warretu iszeltees, woi arri fuhra ne derrigas mihlestibas singes, gaudas un beskaunigus stahstus. Tahdus rakstus welti fuhsteet, jo tahdus ne warram Awises eelift. Arri gramatu drikkes teefa ne nowehl Awises list wairak ka weenu atbildschannu us kahdu leetu. — S—3.

Lihds 19. Maija d. Mihga atnahkuschu: 737 luggi un 607 strubgas.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernements augstas waldfchanas pusses: Oberlehrer G. Blase, Jensor. Zelgawâ, tai 19. Mei 1856.

No. 131.

Latweeschu Awischu

Nr. 21.

peelikkums.

1856.

Deew's Leisch's.

Man brihmuma sinna aufis nahkufe! Dfirfchu, ka to paschu wallodu manna puffe wiffi laudis pa mallu mallahm daudfina. Kahdu tad? Weens fainneeks effoht us Wibfchneem Leisch's brauzis labbibu isdoht. Ne tahlu no Wibfchneem fatizis mescha wezzam wihram, tas weddis masas ragutinas weenu puhru rudfu. Tas wezzais kahjam pa sneegu puhledamees pats peekuffis, tam fainneekam effoht luhdis to puhru rudfu sawam wesumam peekraut un Wibfchnos us tirgu pahdoht, bet stipri peekohdinajis, lai ne prassa wairak, ne ka 40 kapeiku sudr. par to puhru. Tahds buhschoht rudfu tirgus ruddeni un par to maksu jau taggad japahrdohdoht. Ja prassichoht wairak, flitti tam eeschoht. Sainneeks gan brihniees, bet apfohliees ta darriht, un wezzais turpat gribbejis meschmalli usgaidiht, kamehr ohtrs no meestina buhschoht atpakkal nahjis. Us tirgu naw bijis grubt pirzeju atrast tai lehtai labbibai. Bet nestunda weens kungs effoht usnahjis, to andeli nomannijis, to fainneeku zectuma aisweddis un apfuhdsejis, ka effoht sagtu labbibu pahrdewis. Tas fainneeks aishildinajees un to wainu, ja buhschoht waina, usmettis wezzajam meschmallä. Nu tas kungs brauzis scho mehleht un fainneeku weddis lihds. Wezzo atraddis, jahjis winnu par sagli faukt. Wezzais kungam plikki zirtis, tahdu, ka wiffi peezi virksti tam waiga redjami lihds schai deenai. Pa tam wezzais, ne naudu nehmis, pasuddis un effoht bijis — pats Deew's!!

Tahda sché pee mums irr ta lauschu walloda. Dee kas man pirmee scho stahstu stahstija, tam stahstam tizeja, ka ta ihsteni buhschoht notizzis un prassija manni padohmu. Lai ihsti faku: Man rahjabs neeku pasakka un blehnu walloda. Bet peemimedams, ka dasch labs no jums mihti awischu lassitaji, pee Leischu rohbescheem dsibwo-

dams to paschu pasakku buhs dsirdejis un nesinnahs, ko spreest, un zitti daudj dsirdejuschi to usnems par swehtu sinna, gribbu jums mannas dohmas ffaidraki isstahstih, lai juhs ar Deewa paligu no aplamas tizzibas pasargati atrastu to ihstenas tizzibas zellu.

1) Wiffupapreeksch kad kahdas jaunns sinna dsird, prahtigam zilwekam jamekle, kursch un kahds tas stahstitalis, tas sinnas fluddinatalis irraid, woi buhs ustizzams zilweks, taijns leezineeks, woi mekkulis un krahpneeks. Kad es dsirdeju, to stahstu par to wezzo pee Wibfchneem, zaur ko pats Deew's (!!!) effoht parahdijees, tad tulihst waizaju, kas pirmais stahstitalis. Atbildeja: schihdelis. Ohtru prassiju. Atbildeja: schihdelis. Tad schihdelis pirmais to wallodu islaiddis pasaulä, tad schihdelis tam notikkumam tas leezineeks. Rassistais mihlais, woi buhs drohscha palauschanahs us tahdu schihdeli? Zil reis schihdelis tew irr peekrahpis, kad sirgus mihjaht, zil reis tew apmellojis sawas prezses aplam usteifdams un diwfabrtigu maksu no tawas kabbatas iswildams. Woi tu tahdam tizeji, kad winsch stahsta nedfirdetus un neredsetus un netizzamus stahstus un brihnumus? Woi tahdam tizeji kad melsch par Deewa parahdischanahm, tahdam, kas pats netizz tahm sinnamahm un apstiprinatahm Deewa parahdischanahm, fur Deew's eeksch Jesu Kristu parahdijees? Mehle Deewa brihnumeem labbaku leezineeku, ne ka schihdeli.

2) Redjesim tahlak', ko tas schihdelis stahstijis? Deew's zilweka meesas parahdijees, effoht weenu puhru rudfu par gaukscham lehtu maksu us tirgu Wibfchnos subtijis. Papreeksch us wiffu wihti Deew's naw kuptschis. Deew's ne-ees prezses substihst us tirgu. Ohtrs: Deewa darbi wiffi schehligi un gudri. Deewa schehlastibu es te newarru manniht. Jo nestahsta, ka Deew's tohs rudsus buhtu lizzis peewest kahdam nabhadjinam, kas leela badda un trubkuma, bet stahsta,

ka lizzis pahrdoht us tirgu. Tad gan tas labbums buhs pehz laimes woi nabbaga zilweka, woi bagata rohkäs fluus. — Bet warretu kahds teikt, ka ta Deewa schelastiba gribbejuse parahdiht teem nabbagu laudihm par preeku, ka maise ruddeni buhs lehta. Tas gan buhtu preeziga sinna, un ta arri zerrejäm, ka tee rohkpelnijschi ruddeni daudjweeglaki maifi warrehs gahdatees, ne ka taggadicht. Bet pats schis wahrds, ka rudsi maksaschoht 40 kapeiku puhra, tas nerahdahs no Deewa nahzis. Tahdu tirgu mehs neeffam peedsihwojuschi un Deews sinn woi peedsihwosim; arri gan ne buhtu labbi, bet daudseem itt par pohstu un nelaimi.

3) Ko tas schihdelis wehl stahstijis? Tas kungs Wibhschnos to andeli usgahjis, effoht jahdsibu pahremettis tam pahrdewejäm un pehz, tam wezzam meschmalli, bet no ta wezza par to ismelle schan u plikki dabbujis, ka sime waiga palikkuse us muhschigeem laikeem. Eku Deewa taisniba! teiks tee aplam tizzigee laudis. Woi tu sinni, ko es teikschu? Teikschu: e kur netaisniba! Salki, mihlais lassitais, kad tawäs mahjäs cenahf swesch zilweks un tew, woi tawam maisesebernam puhru rudsu gribb pahrdoht par 40 kapeikeem tahda dahrgä gadda, kur puhrs rudsu maksa 3 rubbuli un ja tu effi prahta zilweks un gohda wihrs, kas Deewu bihstahs un neween saglis negribb buht, bet arri saglu mantu saglim negribb flehpt, woi tu nedohmasi sawä prahä, schee rudsi buhs sagti, un woi tu ne eest us muischu sinnu doht, lai to, kas rahdahs blehdis effohts, pee teefas wedd un ismelle, kam winsch jadsis. Man schkeet, ka gohda-wihram tä jadarra, un ka tas plikki ne-buhs pelnijs. Ka tew schkeet! Woi tad ta schihdela pasaffa warr buht Deewa taisniba? Ne buht ne!

Bet wehl ko. Woi tu gribbi tizzeht, ka Deews pats buhs plikki zirtis?! Es ne warru tizzeht! Jo es sinnu, un juhs, mihli gramatneeki, arri sinneet, ka Jesus Kristus, kas bija ihsti Deewa Dehls un weens ar to Zehwu, pats plikki dabbujis, ne dewe nekahdu prettim, bet tohs lehnprahdigus wahrduus runnaja: (Jahn. gr. 18, 23.) „Esmu es nepareisi runnajis, tad parahdi to, bet esmu es pareisi runnajis, kam tad tu manni sitti?“ Ta vazectahs tas Deewa Dehls; un nu schihdelis stahsta no ta

fwehtha taisna Deewa, ka Deews effoht darris, ka peedsehruschilaudis frohgä, kas kaujahs, woi atfal ka tahdi ahtri zilweki, kas dusmas sawas rohkäs newarr walidht. Deews nahfschoht zilweku meesä, ka tas beswainigu zilweku plikketu! Teescham Deews sinnahs labbaku teefu isdoht, ne ka plikki. Pateesi irr leels grehks un Deewa saimoschana tahdus blehdigus neekus isdohmah un tahdahm neeku pasaffahm tizzeht.

4) Kad nu tas stahstis irraid neeku pasaffa, ka tad schi gan warreja zeltees? Kas gan to tahdu warreja isperreht? Draugs mihlais, man schkeet, tahds, kas lehti gribbeja labbibu pirkt. Tatschu kas sinn weenu woi ohtru saimneeku buhs ar to pasaffu peekrahpis, ka tas tam sawus grandus pusepawelti atdewe.

5) Warrbuht, wehl zits dohma sawä prahä: lai arri neeki ar scho pasaffu, tomehr Deews, ka wezds laikds wirs semmes parahdijees, arri wehl schodeen warretu parahditees. Deewa brihnumi irraid tatschu notikkuschil, kapehz newarretu wehl schodeen notikt. Teescham Deewa spehks naw isjuddis. Tahds pat, kahds bijis. Bet muhsu laikds to Deewa brihnumu un to Deewa parahdischanu newaijaga wairs, tä ka winnos laikds, kur Deewa walstiba tappa zelta un eesahkta wirs semmes. Tee aptumshoti pagani un Zuhdi bija zaur brihnumeem pee kristigas tizzibas japeewedd un jastiprina. Kristiteem laudihm zaur kristibu un zaur Deewa wahrda mahzibu tas fwehtais Deewa Gars irr papilnam nowehlehts, kas winnus pee gaismas un pee fwehtibas wadda. Arri teescham naw neeki, kad tizzam, Deews parahdotees wehl muhsu starpä. Parahdahs gan, brihnischki parahdahs, bet til wairs ne zilweka meesäs, ka toreij eeksch Jesu Kristu. Deews zaur Jesu mums klast irr ikkatru deen' lihds pat pasaules gallam un pee mums irr, kur diwi jeb trihs winna wahrda effam sapulzeti. To Jesus Kristus fwehti apfohlahs un arri wehl skaidraki salka, ka winsch lihds ar to Zehwu nahks mahjas-weetu pee ikkatra darritees, kas winnu mihle un winna wahrdu turr. Ta irraid ihstena Deewa parahdischanahs muhsu laikds eeksch tahm tizzigu lauschu sirdihm, kur zaur Deewa gaddahs drohschiba, taisniba, meers un preeks.

Beidsöht arri wehl zittadi Deews parahdisees atkal zaur Jesu Kristu pastara deenä. Tur nahks tas pasaules föhgis redsamä leelä spehka un gohdä. To arri swehti raksti itt skaidri mahza. Bet no tam neka nelassam Deewa wahrda, ka tam debbes lungam wehl allaschin meefigi janahl wirs semmes neeku dehl. Tee keisari un kehnini apfahrt reisa par saweem rohbescheem, wissu apluhkodamees un ismekledami. Tas wissufunnatais Deews muhsu darbus un nedarbus skaidri sinn, arri meefigi neatmahzis; un winnam tapat tas spehks irr muhsu grehtus söhdihl, kaut meefigi ne atmahzis, jo winna rohka irr garra muhs peefneegt un stipra deesgan muhs walduht. Un söhdidams ne söhdihs ar plikki, bet sinnahs swehtaku teesu spreest.

Beidsöht scho mahzibu peeleeeku: Neeku walodas netizzi, mihlais lassitais, netizzi ne ismeklejis, woi ta walloda prahtiga un ar tiz zibu fastam, un ja tu patä atraddis, ka neeki, tad nestahsti nekur zitteem, lai tu ne paleezi par tumfibas un mulkibas wairotaju, bet labbaki pälihdsi zitteem pee gaismas un tizibas pastahweht un nemalditees.

A. Bielenstein,
Zaun-Auges mahzitais.

Wehrä leekami padohmi pee behrnu audsinafchanas.

Sabeedroschana irr wezza jo wezza zilweku mahte. Zorikis fakka: „Nemm 12 ohlas un eeberr katru sawä maisä, kratti tahs zil ilgi gribbedams: grumbulainas bijuschas, grumbulainas paliks, bet eeberr wissas weenä maisä un tahs ar laiku gluddenas taps.“ Apweeschana ar zitteem zilwekeem mahza, un tas irr pateefigs fakkams wahrds: Zilweku pastihst no winna draugeem. — Alkibiades bij pee Spartanereem zeets ka dselse, pee Berseereem mihts un pee Trahzereem lidderijs. — Irr gan itt ehrmigi, ka zilweks til daudj publejahs labbakas lohpu flakkas cedabbuht, pahrstahda sahles un pukkes lai labbaki aug un seed, dehta un pohste kohzinus lai smekligus auglus nestu, bet preeksch fewis pascha winsch lohti mas jeb itt ne lo

ne darra. Un tomehr arri zilweka dabbu warr zaur Deewa wahrdu, zaur wezzaku apkohpschann, zaur skohlu un mahzibahm labbaku darriht. — Spartaneri (wezzä Grekeru semme) lifte ifkatru krophlu un wahju behrnu nomaitah; arri weenreis sawu kehninu Arkidamos söhdija, tadehl ka winsch itt masu seewu apnehmis bij. Winni sazija: „Mums waijag kehnina bet ne kahda kehnelischa! — Vikurgis wissksaidrakl Spartanereem parahdijis kahds spehks audsinafchanai un mahzibahm irr. Winsch nehme 2 sunnus, abbi gan no weenas mahtes dsimmuschi, bet katrs sawä ihpaschä wihse audsinahts, mette teem galku preekschä un arri sakki palaide walkä. Isluttinatais suns ehde galku, bet pareisi mahzitais dsinnahs fakkim pakkal. Wasi behrni ja-audsina no tehwa un mahtes, un kad leelaki tappuschy, tad jasubta skohlä. Pee tam ne waijag ne weenam sikhstambuht. Aristippus prassija par algu behrnus mahzöht 1000 drakmes. Kungi isbrihnodamees tam atbildeja: „Par scho naudu es warru weenu wehrngu nopirkt.“ Gudrais skohlmeisters atbildeja: „Darri to, tad tew buhs 2. Pee behrnu audsinafchanas buhs wiswairak pehz ta dsihstees, behrna firdi Deewa bihsafchanu dsilli jo dsilli espreest. Mahzibas un sinnafchanas tiklai zaur ihstenu tiz zibu, spehku un pilnibu dabbu. Mahzihst bet besdeewigs zilweks irr tapatt ka stipri apzeetinahts pilsahts, bet bes apfargatajeem un saldateem.

Stahsti man tu, fo manna dwehsele mihle, fur tu ganni, fur tu guldijees pufsdeena?
(Salam. augst. ds. 1 nod. 7 p.)

1.

Behrnus ilgojahs pehz mihtas mahtes rohlam,
Un bruhstei dohmas irr pehz bruhgana,
Tas flimmeeks waid pehz isglahbschan' no mohlam,
Un wahjais jehrinsch brehz pehz gannina.

2.

Tahs pukkes ilgojahs pehz faules starreem,
Kad ruddens laiks, tad putni prohjam skreen;
Kad deenas karstunus, reimeeks appafsch sarreem,
Un isflahpis pee awotina leen.

3.

Kur mahtes firds, kas manni nabbadstnu
Pee meef' un dwehsfel' labbi apfohptu?
Kur atrohnu gan tabdu bruhganiuu
Ke manna firds itt karsti mihletu.

4.

Kur abrsti gau preefsch mannahm firschn mohlahm,
Kas manni wahrguliti dseedina?
Kas aiswedd mann' ar uestizzigahm rohlahm
Paslihduschu jeht' pee ihsta gannina?

5.

Kur irr gan faule? — Es schè pucku sarrinsch!
Es gahju putninsch — kurr man laistees kuh?
Kur awots irr, sa atspirigstahs mans garrinsch?
Kur duffas weel? — man dwehsfel' peekuffu'!

6.

Tu effi — tu Kungs Jesu ween tif' effi,
Tu uestizzama mihta mahtes firds!
Tu bruhgans, dwehsf' lei ihstu preeclu ueffi,
Tu ihstais abriste, sad man behdu pirti.

7.

Tu effi gans kas manni jehru ganna,
Tu debbes faule, kas manni' fahildi!
Mans awots tu, sad firds scheit slahpes manna
Tu dwehsf' lei par muhschig' pawehni!

„Raugait tahs puckes laukà.“

Tu jauka pucke lauzinà,
Kas tew tà puschkojis,
Un tabdà seedu jaukumà
Preefsch aqs man stabdijis?

Taws apgehbs balts un pasarkane,
Ar feltu aplaisibts,
Ka gobda-kehniensch Salamans
Tew teescham ne irr lihds.

Deews tew no femmes isweddis,
Pats tew isandjeja,
Un Deewa labbais engelis
Par tewim gabdaja.

Tas masga tew ar raffinu,
Tew faule baltina;
Pats aukle fawu behrninu,
No wehtras pasarga.

Tu jauka pucke lauzinà,
Ar fawu skaitumu
Deews tew man preefschà stabdija
Lai mahzohs tizzibu.

Ta jauka pucke lauzinà,
Tu teescham mahzi man:
Tas Kungs kas debbes augstibà
Kohp puckli arridsan.

J. S—g.

Jauna grahmata.

No ta weenumehr aplahit maldidama jeb
muhschiga schihda.

Jelgawà 1856 drikketas un par 3 kap. f. pee Steffen-
hagena dabuhjamas 15 puschlappas.

Schi wezzu wezza pasalka fem deenahm pa wissu pa-
fauti stnnama. Zrr itt jauks lihdsibas stahstis par
draufinu teem zeetsirdigeem, leynceem pasaules behrnceem,
kas celsch Deewa Dehlu Jesu Kristu ne gribb tizzeht,
fawus grehtus ne gribb atsiht, neds atgreetees Kristus
schehlastibn mekledamees, un to Kungu Kristu tihshi
saimo. Tee no ta Kunga irr atmeesti. — Zrr so palassi-
tees; bet kas to lassa, lai netizz ka tas lahds pate-
figs stahstis jeb patee si effoht notizzis ar scho schihdu,
bet lai leel wehra, sa til tabda isandrotà pa-
falka, kas mahza: fawus grehtus atsiht, noschehloht
un Kristus pestischannu mekletees.

Schulz,

Latweeschu beedribas wezzafaje.

Sluddinaschanas.

18tà Junija deenà schinnt gaddà Aidfirres mu-
schà pee Kandawas uhtrape wairal sohltajeem preet
skaidru nandu taps isdohta ta nelaiKa Aidfirres muishas
lunga Otto Maijera atstahstas mantas, prohti wis-
fadas lungu istabu-leetas, gultu-drahwas, un spilweni,
sudraba leetas, mahju- un wirtschaptes-leetas, bischu-
strophpi, leeli un masi lohpi un ari sirs. 3

Aidfirres muishas-waldischana.

Brihw drikket.

No jubrimallas-gubernements augtos waldischanas puffes: Oberlehrer G. Blaeje, Jenier. Jelgawà, tai 19. Mei 1856.